

**Оцінювання учнів 5 класу під час вивчення інтегрованих курсів
природничої освітньої галузі НУШ
(методичні рекомендації)**

У Концепції «Нова українська школа» зазначено, що оцінки мають слугувати для аналізу індивідуального прогресу учнів і плануванню індивідуального темпу їх навчання, а не ранжуванню здобувачів освіти, тобто будуть рекомендаціями до дії. Це передбачає цілком новий підхід до організації системи оцінювання та зміну його ідеології. У зв'язку із цим, учителям, які працюють у 5 класах, під час організації системи оцінювання навчальних досягнень учнів рекомендуємо:

1. Керуватися нормативними документами, у яких визначено види оцінювання та способи його реалізації, а саме:

- Законом України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17) [1].
- Постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898, якою затверджений Державний стандарт базової середньої освіти [6].
- Наказом Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 № 289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6-х класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти» [4].

2. Розробити до кожної теми навчальної програми інтегрованого курсу природничої освітньої галузі (тієї, що обрана у закладі освіти) критерії оцінювання рівню сформованості предметної компетентності учнів. При цьому керуватися загальними критеріями оцінювання результатів навчання учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 № 289) та очікуваними результатами навчання, що визначені у модельних навчальних програмах/навчальних програмах.

3. Долучати до складання критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів безпосередньо здобувачів освіти для більш глибокого розуміння ними підходів до оцінювання, а також залучати їх до взаємооцінювання та самооцінювання на етапі рефлексії, що проводиться наприкінці уроку.

4. Розглянути можливість, за потреби, складання педагогом власної шкали оцінювання учнів, що визначається правом учителя на академічну свободу.

5. Розробити щоденник спостереження, у якому вчитель має фіксувати поступ розвитку учнів під час опанування навчального матеріалу інтегрованого курсу природничої освітньої галузі. Урахувати необхідність відстеження рівнів сформованості наскрізних умінь в учнів, груп загальних результатів та ключових компетентностей, що визначені у Державному стандарті базової середньої освіти. Визначити періодичність та форму проведення фіксації (шляхом спостереження, проведення діагностичних робіт, співбесід тощо) відповідних оцінювань.

6. Заповнювати сторінки класного журналу інтегрованого курсу природничої освітньої галузі відповідно до рекомендацій наданих Сумським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти [2].

7. Ураховувати під час оцінювання психологічний стан учнів, що перебувають у стані емоційного напруження, спричиненого постійними повітряними тривогами та ракетними обстрілами. За можливості, продовжувати термін здачі письмових робіт, навчальних проєктів тощо.

8. Під час організації і проведення оцінювання учнів, що здобувають освіти за індивідуальною формою навчання, керуватися Положенням про індивідуальну форму здобуття повної загальної освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 № 8) та зазначеними вище нормативними документами (п.1 цих рекомендацій), зокрема: провести роз'яснювальну роботу з батьками, щодо видів оцінювання, що будуть проведені протягом семестру/року, та узгодити з ним графік і періодичність проведення консультацій, співбесід, діагностичних та контрольних робіт [3].

9. Спланувати теми і періодичність проведення діагностичних робіт, що сприятимуть визначенню освітніх втрат школярів. Розробити завдання для цих робіт. Передбачити можливі шляхи компенсації цих освітніх втрат (за потреби винести це питання на засідання педагогічної ради закладу освіти) [5].

10. Опрацювати матеріали щодо організації системи оцінювання в НУШ:

– Кабан Л.В. Формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів у новій українській школі. URL : https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=4471

– Оцінювання в 5 класі НУШ: як воно може стати інструментом навчання та підвищення мотивації. URL : <https://nus.org.ua/articles/otsinyuvannya-v-5-klasi-nush-yak-vono-mozhe-staty-instrumentom-navchannya-ta-pidvyshhennya-motyvatsiyi/>

– Оцінювання за НУШ: що змінилося та як допомогти вчителю? URL : <https://osvitoria.media/experience/otsinyuvannya-za-nush-shho-zminylos-ta-yak-dopomogty-vchytelyu/>

– Порадник для вчителя НУШ. URL : <http://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/11/NUSH-poradnyk-dlya-vchytelya.pdf>

– Як оцінювати учнів на дистанційці та в умовах війни : думки вчителів. URL : <https://nus.org.ua/articles/yak-otsinyuvaty-uchniv-na-dystantsijtsi-ta-v-umovah-vijny-dumky-vchyteliv/>

– Заповнюємо класний журнал у 5-х класах НУШ. URL : <https://osvitoria.media/experience/otsinyuvannya-za-nush-shho-zminylos-ta-yak-dopomogty-vchytelyu/>

Список використаних джерел

1. Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>

2. Лист Сумського ОІППО від 28.10.2022 № 463/11-10 «Методичні рекомендації щодо заповнення сторінок класного журналу в 5 класах НУШ». URL : <https://cutt.ly/O3w42tq>

3. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 № 8 «Про затвердження Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної освіти» URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0184-16#Text>

4. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 № 289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6-х класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти».

5. Освітні втрати школярів: вимірювання й компенсація на рівні громади й ЗЗСО. URL : <https://nus.org.ua/news/osvitni-vtraty-shkolyariv-vymiryuvannya-j-kompensatsiya-na-rivni-gromady-j-zzso/>

6. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898 «Про затвердження Державного стандарту базової середньої освіти».

Методист природничої освітньої галузі
навчально-методичного відділу
координації освітньої діяльності
та професійного розвитку КЗ СОІППО

А.В. Метейко

Підпис наявний в оригіналі